

POSTANOWIENIE

28 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

na posiedzeniu niejawnym 28 lipca 2023 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku W.J.

z udziałem Z. J. i J. J.

o stwierdzenie nabycia spadku,

na skutek skargi kasacyjnej J. J.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Elblągu

z 17 grudnia 2021 r., I Ca 343/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża kosztami postępowania kasacyjnego J.J.,
pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o

charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca J.J. (pierwotnie J.D.) powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wskazując, że zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi – obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) – odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Wynika to z odmiennej funkcji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, która polega na przekonaniu Sądu Najwyższego, że merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej jest uzasadnione z punktu widzenia jej publicznoprawnych celów. Cele te sprawiają, że ocena podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia ma następczy charakter i jest warunkowana uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem powodów przemawiających za jej przyjęciem do rozpoznania.

Złożona skarga kasacyjna nie odpowiadała tym założeniom, ponieważ argumentacja mająca – w domyśle – służyć uzasadnieniu przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została scalona z uzasadnieniem podstaw kasacyjnych. Ujęcie takie zapoznaje sens szczególnego wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. i uniemożliwia w istocie Sądowi Najwyższemu ocenę przyczyn kasacyjnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, z dnia 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17 i z dnia 10 maja 2018 r., I CSK 800/17), których zbadanie musi poprzedzać analizę zasadności zarzutów wypełniających podstawy kasacyjne.

Niezależnie od tego mankamentu, wywody skargi koncentrowały się na błędnej – zdaniem skarżącej – ocenie dowodu z opinii biegłych, a w konsekwencji dokonaniu nieprawidłowych ustaleń faktycznych co do stanu zdrowia spadkodawczyni w chwili testowania. Zagadnienia te stanowią jednak domenę sądów *meriti*, niepodlegającą kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Ubocznie jedynie należało zauważyć, że Sąd Okręgowy szeroko odniósł się do zarzutów apelacyjnych, wyjaśniając m.in., iż kluczowe w sprawie ustalenia nie zostały poczynione tylko i wyłącznie na podstawie dokumentacji medycznej, lecz były wynikiem całokształtu postępowania dowodowego, obejmującego w szczególności opinie biegłych. Wskazał również, odwołując się do wyników postępowania dowodowego, dlaczego uznał za bezzasadny wniosek o uzupełnienie postępowania dowodowego przez dopuszczenie dowodu z ustnej opinii biegłych. Okoliczność, że strona skarżąca odmiennie oceniała zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w konsekwencji także zasadność powołanego wniosku, nie mogła być – w tym stanie rzeczy – rozważana w płaszczyźnie podniesionego w skardze zarzutu naruszenia art. 378 § 1 k.p.c., abstrahując nawet od tego, że prawidłowość oceny dowodów i ustaleń faktycznych lokuje się poza kognicją Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym.

Zaskarżonego orzeczenia nie można było tym samym uznać za wadliwe, a tym bardziej za wadliwe w stopniu ewidentnym i widocznym już na pierwszy rzut oka, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2013 r., III CSK 311/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 83, z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015, nr 7-8, poz. 91 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 520 § 3, art. 98 § 1¹ i art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[as]

(K.G.)

